Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions
The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

⁊ ꝙ vnū hʒ rōnem mēſure. non formal'r. ſed rōne fundamēti. q̄tū ad q̄rtā rōnē. ⁊ ꝙ nūs q̄tum ad illud qđ dicit poſitiuū cōponit' ex vnitatibꝰ rōne fundamēti. in q̄tuʒ vō dicit aliqd negatiuū cōponit' ex vnitatibꝰ vt dicūt formal'r aliqd negatiuū q̄tū ad qntam rōnē. ¶ Sed ꝯtra iſtā rñſionē lʒ videat' apparēs. arguit'. nam vnū eſt vā paſſio entis vel rōne fundamēti. vel rōne alicuiꝰ additi ſupra ens. non p̄mo mō qꝛ idē foret paſſio ſuimet. ſi ſcđo mō. vel illud additū eſt ꝓpoſitiuū. ⁊ ſic habeo ꝓpoſitū. vel eſt negatiuū. ⁊ tūc ꝯtra. tū qꝛ nulla negatio vel priuatio eſt idē real'r cū poſitiuo. qꝛ vt ſupra argutum eſt idē eē real'r negatiuū ⁊ poſitiuū. ſed paſſio que eſt vnū eſt idem real'r cum ſbto qđ eſt ens. tum qꝛ negatio eſt real'r ⁊ formal'r nihil. ſi ergo vnū eſt negatio ſequit' ꝙ nihil ⁊ nō ens eſt real'r paſſio entis. ⁊ ſic ꝙ idem eſt realier ens ⁊ realiter nō ens ⁊ nihil. que vident' abſurda. ſtat ergo ꝯcluſio ꝙ vnum addit aliqd formal'r poſitiuum ſupra ens. ¶ Ad rōnes Auicēne in oppoſitū. Ad primā. nego ꝯñtiam. cuius falſitas pʒ ex tertia diſtinctiōe: ⁊ prima q̊ne. nā equiuocat de vno ſumpto ſimpl'r vel ſcđm qd. ¶ Ad ſcđam nego ꝯñtiam. ad ꝓbationē dicenduʒ ꝙ nō repetit' oīno idem bis. qꝛ cum identitate reali ſtat diuerſitas formalis vel diſtinctio formalis ex nā rei. que tollit nugationē. ⁊ ideo dicēdo ens vnū nō eſt nugatio. ¶ Ad tertiā negat' maior dummodo ſit inter illa diſtinctio formalis ⁊ ex nā rei: ꝑꝑ quā diſtinctionē paſſio non p̄dicat' in qd de ſbto. ⁊ ſil'r dico in propoſito. ¶ Ad quartum nego añs. Ad ꝓbationē dicendū ꝙ duplex eſt numerus. ſicut pʒ ex ſecunda diuiſione. vnitas ergo que eſt p̄nm nūi cāti ex diuiſiōe ꝯtinui: vtiqʒ eſt de gñe q̄titatis. ſʒ de tali vno nō loqmur nūc: ſʒ de vno qđ eſt p̄nm nūi cauſati ex diuiſione eſſentiarꝫ. Si inferas. ergo oīs vnitas eſt de genere q̄titatis. eſt falſa ꝯñtis.

Ad argumenta principalia cū infert'. ergo tm̄ vnū eſt ens. ꝯcedo accipiendo vnum ꝓportionabiliter cum ente. ſ. ſi cōiter: cōiter. ſi particulariter: particulariter. nam cū vnū ſit paſſio entis vniformiter accipit' ſicut ipm ens. Cū dicit' ꝙ hoc infert' contra parmenidē p̄mo phiſicorꝫ. dicēdum ꝙ parmenides poſuit omnia entia vnum ſignificatum ⁊ particulare ſimpl'r ⁊ ſcđm rem. ꝯtra queʒ bene valet improbatio phi. ſʒ ego non pono ſic. ¶ Ad 2m dicendū ꝙ vnū diuidens ipſum ens eſt vnum ſumptuʒ ſcđm quid ⁊ determinate. ⁊ de hoc arguit rō. de quo conceſſum eſt in prima q̊ne ꝙ non dicit eandem nām ꝯuertibilem cuʒ ente. ſed hoc nō obſtāte vnū ſumptū ſimpl'r quod eſt paſſio entis dicit eandē nām ꝯuertibilē cuʒ ente. ¶ Ad 3m dicendū ꝙ vnum non eſt determinati generis. cum ſit tranſcendens. Ad ꝓbationem dicēdū ꝙ minor eſt falſa. qꝛ lʒ ideʒ ſimile equale dicant' relationes ⁊ videantur eſſe de genere relationis: tñ poſſunt accipi tranſcendenter. quatenus omne ens omni enti comparatū: vel eſt ideʒ: vel diuerſum. vel ſimile vel diſſimile. equale vel inequale. ¶ Et ſic patet ad queſtionem.

¶ Hoc aūt omniū firmiſſimū eſt principiorum. Tex. cōmen. nono.

q **Uerit'** Utrum iſtud principiū. Impoſſe eſt idē ſimul eē ⁊ nō eſſe: ſit firmiſſimum ⁊ notiſſimuʒ. ¶ Et arguit' ꝙ nō triplici via. tum quia eſt falſum. tum qꝛ eſt aliud eo notius. tum qꝛ ꝯtingit dubitare de eo. ⁊ per ꝯñs errare. ¶ Ex p̄ma via arguit' ſic. quia aliqua oppoſita poſſunt eidē ineſſe. ergo ⁊ ꝯtradictoria. ꝯñtia pʒ. qꝛ ꝯ̄dictio icludit' in qualibet ſpecie oppoſitionis. cum ſit prima oppoſitio. ex quarto huiꝰ. añs ꝓbat' dupl'r. p̄mo de ꝯtrariꝭ que pñt eidē ineſſe. qꝛ cuicūqʒ ineſt genꝰ ineſt aliqua ſpēs eius. ſed ſcutū cuiꝰ vna medietas eſt alba ⁊ alia medietas eſt nigra eſt coloratū. ergo denominat' ab aliqua ſpecie coloris. qua aūt rōne denoiat' ab albedine. pari rōne a nigredine. ergo ſimul erit albū ⁊ nigrū.

que ſunt ꝯ̄ria. ſcđo ꝓbat' idem añs de relatiue oppoſitis. qꝛ idē eſt duplū ⁊ dimidiū. ſequit'. n. ſi aliqd. eſt duplū ad hoc. ergo eſt duplū. qꝛ oppm ꝯñtis nō ſtat cuʒ añte. ſil'r ſeqt'. ſi eſt dimidiū ad h̄. ergo eſt dimidiū. ergo eſt duplū ⁊ dimidiuʒ. ¶ Ex 2a via arguit' ſic. ꝓpō affirmatiua eſt notior negatiua. qꝛ notior eſt affirmatio q̄ʒ oppoſita negatio. vt dr̄ in h̄ q̄rto iſra. ſʒ iſtud p̄nm eſt ꝓpō negatiua. vt pʒ. ergo aliqd eſt notiꝰ iſto p̄no. ¶ P̄. in ſillogiſmo ex oppoſitis ꝯcl'o dʒ eē notior p̄miſſis in falſitate. ſed in p̄miſſis accipiunt' oppoſita ꝯ̄dictorie. in q̊ne aūt negat' idē a ſe. Exēplū. hō eſt aial. hō nō eſt aial. ergo aial nō eſt aial. ergo aliqd in falſitate eſt notiꝰ q̄ʒ ſit oppoſitū p̄mi p̄ncipij. ⁊ ꝑ ꝯñs aliqd eſt notiꝰ in v̄itate p̄mo p̄no. ſ. oppoſitū illiꝰ falſi notioris. ¶ Ex tertia via arguit' ſic. oīs nr̄a cognitio icipit a ſenſu. ſʒ circa oēm cognitionē ſenſitiuā ꝯtingit errare. ergo circa itellectiuā. ſʒ illud p̄nm cognoſcit' cognitiōe itellectiua. pʒ. ergo ⁊c̄. ¶ P̄. ꝯtingit ſcire in vl'i ⁊ ignorare in particulari. ex ſcđo priorꝫ. ita ꝙ ꝯtingit opinari in particulari oppoſitū vl'is. ſed illud particulare eſt ꝯ̄dictoriū vl'is sciti. vt oēm mulā eē ſterilē ⁊ hāc nō. ergo ꝯtingit ꝯtradictoria opinari. ¶ Cōtra. phs hic in littera.

Rñſio Dicendū eſt cum pho ꝙ hoc primū p̄nm eſt firmiſſimum. ex eo ꝙ ꝯueniunt ſibi conditiones principij firmiſſimi. tum quia circa ipm non cōtingit errare nec dubitare. tum quia nō eſt ꝯditionale. tum quia neceſſe eſt venire in mentē habēti terminos ipſiꝰ. Iſte autez ſunt tres ꝯditiones principij firmiſſimi. ¶ Prima cōditio ꝓbat'. ſ. ꝙ non contingit circa ipm dubitare. qꝛ ſi ſic tūc poſſet opinari ꝯtraria ineſſe eidem. vt ꝙ idem ſit calidū ⁊ frigidum. ſic enim arguit cōmenta. ⁊ phs in textu. ¶ Sed cōtra iſtam rōnem arguit'. ⁊ videt' ꝙ peccat. nam oīs rō ad ipoſſe cuiꝰ ꝯcluſio nō eſt in falſitate notior q̄ʒ p̄miſſa interimenda peccat. ⁊ ſic eſt in ꝓpoſito. qꝛ ꝯñs nō eſt magis incōueniens q̄ʒ añs. nam ſi aliqs opinat' ꝯ̄dictoria eſſe ſimul. multo magis ꝯ̄ria. ¶ Rñdet' dupl'r. p̄mo ꝙ ꝯñs eſt magis ipoſſe ſcđm ſenſum. nam phs dicit in fine huius q̄rti. ꝙ nullus ſenſus dicit idē ſimul eē ⁊ nō eē. ¶ Aliter rñdet' ꝙ phs hic non arguit ꝯtra negantes p̄mū p̄nm. ſed ad recipiētes ipm ꝓbando ꝙ ſit firmiſſimū. notius eſt aūt in falſitate ꝙ ꝯ̄rie opiniones de ꝯ̄rijs ſunt ſimul in aial: q̄ʒ ꝙ primū p̄nm ſcđm itellectū eſt notius. notiꝰ eſt. n. mihi ſcđm itellectū ꝙ ꝯ̄rie opiniones nō pñt ſimul eſſe in aia mea q̄ʒ ꝙ iſtud p̄nm ſit firmiſſimū. q̄re nō opʒ fugere ad aliqđ notiꝰ ſcđm ſenſum. Uñ notandū ꝙ phs ⁊ cōmētator nō ducūt ad hoc incōueniens ꝙ aliqs opinet' ꝯtrarie oppoſita. ſed ꝙ ꝯ̄rie opiniones ſint in aia eius. ſicut opiniones ꝯ̄dictoriorꝫ. licet cōmētator magis videat' ire ad ipſa oppoſita. ¶ Scđa ꝯditio ꝓbat' ex hoc ꝙ oēs ꝓpōnes reducunt' ad iſtā. quare nō eſt ꝯditionalis. pʒ. ¶ Tertia ꝓbat' ex hoc ꝙ eſt p̄ma dignitatū. quare nō poteſt acquiri per aliud. ergo ſtatim cognoſcit' notis terminis. ſicut dictum eſt in exponendo litteram.

Ad argumēta in oppoſitū. ¶ Ad p̄mum de prima via negando añs. cum dicit' ꝙ aliqua oppoſita poſſunt eidem ineſſe. ¶ Ad primā ꝓbationē de contrarijs dicendū ꝙ illa contraria nō inſunt ſcuto ſimpl'r: ſed ſm qd. cum enim dicit' ꝙ cuicūqʒ ineſt genus ⁊ aliqua ſpecies. dico ꝙ verum eſt ꝙ ieſt aliqua eiꝰ ſpecies vel ſimpl'r. vel ſecundū quid. ſic eſt in ꝓpoſito. quia ſcuto ineſt albedo ⁊ nigredo ſecundū aliam ⁊ aliā partem. iſto modo etiam. ſ. ſecundum quid ineſſe eidem contradictoria nō eſt impoſſe. ſicut dicet' inferius in hoc eodem quarto. ſic enim nō inſunt ſcđm idē. ¶ Ad ſcđam probationē de relatiuis dicendū per idē ꝙ nō eſt ſcđm idem. naʒ mons dicit' magnus ⁊ paruus. ⁊ idē duplū ⁊ dimidiū. nō ad idē ſʒ ad diuerſa. iferre ergo idē eſſe ſimpl'r magnū ⁊ paruū. dupluʒ ⁊ dimidium. eſt ignorantia elēchi. Conſequentie tamen ille que ſunt Ariſto. in predicamentis. ſ. ꝙ ſi aliqd eſt duplum ad hoc. ergo duplū. ⁊c̄. ſunt bone. per hoc enim ꝓbat phs magnum ⁊ paruum nō eſſe contraria. qꝛ dicunt' de eodem.